UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

De Emptione Et Venditione. Titvlvs V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

obtinentibus beneficia remanſuro: niſi forſan illi, qui fructus eoſdem ſoliti fuerint, (ut præfertur) cum integritate percipere, pro ſe mallent ipſum habere reſiduum, & obtinentibus ipſa beneficia ſummam dimittere memoratam, quo caſu percipiendi quod maluerint illis relinquimus optionem: ſic quòd intra X. dies poſtquam ſciverint beneficia ipſa vacare, ii, quibus annalia ipſa debentur ex privilegio, conſuetudine vel ſtatuto, aut ipſorum annalium collectores, quam partem habere voluerint, an ſcilicet decimæ taxationem, vel illa dimiſſa reſiduum (nulla ſubhaſtatione præmiſſa) eligere teneantur. Quam electionem ſi intra dictos X. dies non fecerint, ut eſt dictum, extunc ad eum, cujus eſt beneficium hujuſmodi, optio vel electio tranſeat ipſo jure. Et hoc in eccleſiis & partibus illis, in quibus beneficia majora & alia quantum ad ſolutionem decimæ ſunt taxata, volumus obſervari. In illis verò partibus & eccleſiis, in quibus decimarum taxatio non eſt facta, ſervetur, quòd fructus & obventiones beneficii tunc vacantis, quod in decima ſolvere conſuevit, per medium dividantur; quorum medietatem habeat is, cui annalium per alterum de prædictis modis perceptio eſt conceſſa: reliquam verò medietatem percipiat ille, cui beneficium eſt conceſſum pro ſuſtentatione ſua, & aliis eccleſiæ oneribus ſupportandis. Quòd ſi alter de prædictis prædicta medietate voluerit eſſe contentus, altero contentari nolente, pars volentis ipſo jure tranſeat ad nolentem, & volens fructus & obventiones illius beneficii percipiet univerſos, eidem beneficio congruè faciens deſerviri, ac ejus ſupportans onera conſueta. Et ſi quicquam aliquis prædictorum ultra præmiſſa perceperit, illudque his, ad quos pertinebit, intra menſem non reſtituerit cum effectu, eo ipſo ſi Epiſcopus vel ſuperior prælatus fuerit, à pontificalibus & ingreſſu eccleſiæ noverit ſe ſuſpenſum: Si autem capitulum, univerſitas vel collegium, eccleſiaſtico interdicto ſe noverit (donec prædicta cum integritate reſtituerit) ſubjacere. Si verò aliqua ſingularis perſona eccleſiaſtica vel mundana id fecerit, excommunicationis incurrat ſententiam ipſo facto, à qua, niſi reſtitutione præmiſſa (præterquam in mortis articulo) minimè abſolvatur: non obſtantibus quibuſcunque privilegiis vel indulgentiis, aut contrariis conſuetudinibus, contrariis ſtatutis, juramento, confirmatione ſedis Apoſtolicæ, aut alia quacunque firmitate vallatis. Quæ omnia quoad hæc auctoritate Apoſtolica revocamus, caſſamus, & irritamus, & nullius deinceps eſſe volumus firmitatis. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ conſtitutionis, revocationis, caſſationis, & voluntatis infringere, vel ei, &c. Si quis, &c. Datum, Avin. Calend. Novemb. Pontif. noſtri Anno 2.

DE REBUS ECCLESIÆ NON ALIENANDIS.

TITULUS IV.

CAP. UNIC.

Bonorum eccleſiaſticorum alienatio non tenet, & alienantes & recipientes ſunt excommunicati, prælatiſq; diverſis diverſa pœna imponuntur.

Paulus Venetus *Papa II.*

AMBITIOSÆ [a] cupiditati, illorum præcipuè, qui divinis & humanis affectati, damnatione poſtpoſita, immobilia & precioſa mobilia Deo dicata, ex quibus eccleſiæ, monaſteria & pia loca reguntur, illuſtranturque, & eorum miniſtri ſibi aſſimoniam vendicant, profanis uſibus applicare, aut cum maximo illorum ac divini cultus detrimento exquiſitis mediis uſurpare præſumunt, occurrere cupientes: Omnium rerum & bonorum eccleſiaſticorum alienationem, omneque pactum, per quod ipſorum dominium transfertur, conceſſionem, hypothecam, locationem & conductionem ultra triennium, necnon infeudationem vel contractum emphyteuticum, præterquam in caſibus à jure permiſſis, ac de rebus & bonis in emphyteuſim ab antiquo concedi ſolitis, & tunc eccleſiarum evidenti utilitate, ac de fructibus & bonis, quæ ſervando ſervari non poſſunt, pro inſtantis temporis exigentia, hac perpetuò valitura conſtitutione præſenti fieri prohibemus. Prædeceſſorum noſtrorum conſtitutionibus, prohibitionibus, & decretis aliis ſuper hoc editis, quæ tenore præſentium innovamus, in ſuo nihilominus robore permanſuris. Si quis autem contra hujus noſtræ prohibitionis ſeriem de bonis & rebus ejuſdem quicquam alienare præſumpſerit, alienatio, hypotheca, conceſſio, locatio, conductio & infeudatio hujuſmodi nullius omnino ſint roboris vel momenti. Et tam qui alienat, quàm qui alienatas res & bona prædicta receperit, ſententiam excommunicationis incurrat. Alienanti verò bona eccleſiarum, monaſteriorum, locorumque piorum quorumlibet inconſulto Rom. Pont. aut contra præſentis conſtitutionis tenorem, ſi pontificali vel abbatiali præfulgeat dignitate, ingreſſus eccleſiæ ſit penitus interdictus. Et ſi per ſex menſes immediatè ſequentes, ſub interdicto hujuſmodi animo (quod abſit) perſeveraverit indurato, lapſis menſibus eiſdem è regimine & adminiſtratione ſuæ eccleſiæ vel monaſterii, cui præſidet in ſpiritualibus & temporalibus, ſit eo ipſo ſuſpenſus. Inferiores verò prælati, commendatarii, & aliarum eccleſiarum rectores beneficia vel adminiſtrationem quomodolibet obtinentes, prioratibus, præpoſituris, præpoſitatibus, dignitatibus, perſonatibus, adminiſtrationibus, officiis, canonicatibus, præbendis, aliiſque eccleſiaſticis cum cura & ſine cura ſæcularibus & regularibus beneficiis, quorum res & bona alienarunt duntaxat, ipſo facto privati exiſtant, illaque abſque declaratione aliqua vacare cenſeantur, poſſintque per locorum ordinarios, vel alios, ad quos eorum collatio pertinet, perſonis idoneis (illis exceptis qui propterea privatæ fuerint) liberè de jure conferri: niſi aliàs diſpoſitioni Apoſt. ſed. ſint ſpecialiter aut generaliter reſervata. Nihilominus alienatæ res & bona hujuſmodi ad eccleſias, monaſteria & loca pia, ad quæ ante alienationem hujuſmodi pertinebant, liberè revertantur. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ prohibitionis & innovationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum. Datum Romæ apud ſanctum Marcum, Anno Do. incarn. M.CCCC. LXVIII. Cal. Mart. Pont. noſt. Anno 4.

DE EMPTIONE ET VENDITIONE.

TITULUS V.

CAP. I.

Contractus emptionis & venditionis annui cenſus cum [illegible] ne revenditionis declaratur hîc non eſſe uſurarius. Et [illegible] datur, quòd hujuſmodi bulla publicetur.

Martinus V. *venerabilibus fratribus Treveren. & Lubicenen. ac Almicen. Epiſ.*

REgimini [a] univerſalis eccleſiæ, quanquam immeriti diſponente Domino præſidentes, curis angimur aſſiduis, ut juxta creditæ nobis diſpenſationis officium, ſubditorum quorumlibet [illegible] quieti (quantum nobis ex alto conceditur) [illegible]

a *Vide Conc. Trid. Seſſ. 25. de reform. c. 11.*

a *De materia hujus extravagantis vide gloſ. & doctores in c. ad noſtram & c. conqueſtus. de uſur. & Butrium & Imolam in ca. [illegible] empt. & vend. Anch. conſil. 30. incip. Dubitari ſolet. [illegible] ſi cautio. de fide inſtr. & Sot. l. 6. de Iuſt. & jur. q. 5. art. [illegible]*

Et dubia, quæ inter eos oriuntur pro tempore, ne litium anfractum, ſeu ſcandalorum parturiant fomentum, noſtro moderamine declarentur. Sanè petitio dilectorum filiorum univerſorum cleri, nobilium, incolarum, & habitatorum civitatis & diœceſ. Vratislavien. nobis exhibita continebat, quòd à centum annis citra, & ſupra, & à tanto tempore, & per tantum tempus, cujus contrarii memoria hominum non exiſtit: in eiſdem civitate & diœc. ac partibus aliis vicinis, quædam conſuetudo rationabilis obſervata, præſcripta, ac moribus utentium approbata, ad communem hominum utilitatem introducta fuiſſet. Pro quibus princeps, baro, miles, civis, ſive oppidanus partium earundem, cùm hoc expedire videbatur, melius pro tunc non valentes ſibi conſulere, perſonæ eccleſiaſticæ, aut ſeculari collegio, aut univerſitati, oppido vel civitati, ſuper bonis ſuis, dominiis, oppidis, terris, agris, prædiis, domibus, & hæreditatibus vendere conſuevit, & vendidit annuos cenſus unius vel plurium marcarum, aut groſſorum Pragenſium nummi Polonæi, & pagamenti conſueti: ad rationem, & pro qualibet marca annui cenſus X. XI. XIII. XIV. marcæ, aut plus vel minus, ſecundùm temporis qualitatem, prout ipſi contrahentes tunc inter ſe convenerant, ipſi venditori tunc integraliter in pecunia numerata ſolvi conſueverant, bonis in ipſo contractu tunc expreſſis, pro ipſius cenſus annui exolutione in perpetuum obligatis. Et ſemper in ipſis contractibus expreſſè ipſis venditoribus data fuit facultas atque gratia, quòd ipſum annuum cenſum in toto vel in parte pro eadem ſumma denariorum, quam ab ipſis emptoribus receperunt, quandocunque vellent, liberè abſque aliquâ requiſitione, contradictione, vel aſſenſu poſſent extinguere & redimere, ac ſe ab ipſius cenſus ſolutione extunc penitus liberare. Sed ad hoc hujuſmodi cenſus venditores inviti nequaquam per emptores artari vel adſtringi valerent: etiam ipſis poſſeſſionibus & bonis obligatis penitus interemptis ſeu deſtructis. Fuitque, & eſt talis contractus emptionis & venditionis per Epiſcopos Vratislavien. pro tempore exiſtentes, & eorum officiales, necnon per diverſos dominos temporales locorum & terrarum, in quibus cenſus hujuſmodi conſtituti exiſtunt, tanquam licitus & communi utilitati deſerviens, ſæpius confirmatus pariter & approbatus. Quodque etiam ſuper hujuſmodi cenſibus plurima beneficia eccleſiaſtica, collegia, canonicatus, & præbendæ, dignitates, perſonatus & officia, vicariæ, altaria numero plus quàm duo millia, de expreſſo conſenſu & voluntate dominorum temporalium, ſub quorum territoriis dicta bona obligata conſiſtunt, erecta, dotata, & fundata, authenticis eorundem dominorum temporalium literis ſigillis ſigillatis & roborata fore noſcuntur. Quodque etiam venditores eorundem cenſuum ſe nonnunquam ad ipſorum cenſuum ſolutionem, pœnis & cenſuris eccleſiaſticis ordinariorum ſuorum ſponte & liberè ſubmiſerunt: ſicuti etiam aliqui eorum tractu temporis compulſi fuerunt, & compelli conſueverunt. Tamen nonnullis ex venditoribus qui in arcum pravum converſi, cupientes cum aliena pecunia locupletari, hujuſmodi cenſus hucuſque per eos ante liberè, & abſque ulla contradictione ſolutos eiſdem emptoribus, tam eccleſiaſticis, quàm ſecularibus ſolvere contradicunt & recuſant, confingentes hujuſmodi emptionis & venditionis contractus fore & eſſe uſurarios & illicitos: ipſos emptores eccleſiaſticos & ſeculares, necnon collegia, canonicatus, & præbendas, & dignitates, perſonatus & officia, vicarias & altaria, ac beneficia hujuſmodi ipſorum annuorum cenſuum ſpoliant perceptione, & detinent ſpoliatos, in animarum ſuarum periculum, eorumq́; emptorum præjudicium, damnum & gravamen. Et propterea, an contractus emptionis & venditionis hujuſmodi liciti exiſtant, à nonnullis hæſitatur. Quare pro parte earundem cleri, nobilium, incolarum, & habitatorum civitatis & diœ. Vratislavien. nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut an contractus hujuſmodi liciti vel illiciti cenſeri debeant declarare, & aliàs eis in præmiſſis opportunè providere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur hujuſmodi ſupplicationibus inclinati: Quia etiam ex relatione dilecti filii noſtri Guilielmi tituli ſancti Marci Presbyteri Cardinalis, cui negocium hujuſmodi cum peritorum conſilio commiſimus examinandum: comperimus contractus hujuſmodi juridicos, & juxta determinationem doctorum licitos fore. Ad hujuſmodi ergo ambiguitatis tollendum dubium in præmiſſis, præfatos contractus, licitos, & juri communi conformes, ac ipſorum cenſuum venditores, ad illorum ſolutiones (remoto contradictionis obſtaculo) obligari, aucto. Apoſt. tenore præſentium ex certa ſcientia declaramus: Non obſtantibus præmiſſis, cæteriſque contrariis quibuſcunque. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ declarationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum. Volentes, quòd prædictæ literæ noſtræ debitum ſortiantur effectum, fraternitati veſtræ per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus vos, vel duo aut unus veſtrûm, per vos, vel alium ſeu alios, præfatis emptoribus in præmiſſis opportuni favoris præſiduum efficaciter impendentes, dictasq́ue literas, ubi, quando & quoties expedire videritis, auctoritate noſtra ſolenniter publicantes, faciatis eadem auctoritate eiſdem emptoribus, vel ipſorum procuratoribus eorum nominibus, per venditores, ſeu debitores cenſuum hujuſmodi de præfatis cenſibus juxta contractuum & conventionum inter ipſos habitorum formam & tenorem, plenam & debitam ſatisfactionem impendi. Contradictores per cenſuram eccleſiaſticam, appellatione poſtpoſita compeſcendo. Non obſtan. ſi aliquibus communiter vel diviſim à ſe. Ap. ſit indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſunt, per literas Apoſtolicas non facientes plenam & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem. Datum Romæ, apud ſanctos Apoſt. 6. Nonas Iul. Pontific. noſt. Anno 8.

CAP. II.

Contractum quendam emptionis & venditionis præcedenti ſimilem declarat eſſe juri conſonum, & ab uſuris alienum. Et tandem jubet præſentem bullam cunctis manifeſtari.

Calixtus III. *Epiſco. Magdeburgen. Nurembergen. & Halberſtaden. eccleſiarum Decanis.*

REgimini [a] univerſalis eccleſiæ quanquam immeriti diſponente Domino præſidentes, curis angimur aſſiduis, ut juxta nobis crediti diſpenſationem officii ſubditorum quorumlibet paci & quieti (quantum nobis ex alto conceditur) intendamus. Et dubia, quæ inter eos oriuntur pro tempore (ne litium anfractus exinde, ſeu ſcandala proveniant) debito (prout juſtitia perſuaſerit) declarationis noſtræ miniſterio ſopiantur. Sanè pro parte venerabilis fratris noſtri Ioannis Epiſcopi Mersburgen. & dilectorum filiorum univerſi cleri civitatis & diœceſis Mersburgen. nobis nuper exhibita petitio continebat. Quòd licet à tanto tempore, cujus contrarii memoria non exiſtit, in diverſis Alimaniæ partibus, pro communi hominum utilitate, inter habitatores & incolas partium earundem talis inoleverit, hactenusq́ue obſervata fuerit legitimè præſcripta, ac moribus utentium & ordinariorum permiſſione, & plerunque expreſſa ratificatione approbata conſuetudo: Quòd ipſi habitatores & incolæ, ſive illi ex eis, quibus id pro

a *Vide Doct. in proxima præcedenti extravaganti citatos.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſuis ſtatu & indemnitatibus expedire viſum fuerit, ſuper eorum bonis, domibus, agris, prædiis, poſſeſſionibus, & hæreditatibus annuos marcarum flore. ſeu groſſorum monetæ in partibus illis currentis, reditus ſeu cenſus vendentes pro ſingulis ex marcis florenis ſive groſſis hujuſmodi ab eis, qui illas, vel illos, ſive reditus ſive cenſus ipſos emerint, certum competens precium, in numerata pecunia ſecundùm temporis qualitatem, prout ipſi videntes & ementes in contractibus ſuper his inter ſe firmaverunt, & recipere ſoliti fuêre, illa ex domibus, terris, agris, prædiis, poſſeſſionibus, & hæreditatibus prædictis, qui in hujuſmodi contractibus expreſſi fuerunt, prædictorum ſolutione redituum & cenſuum efficaciter obligantes, in illorum vendentium favorem. Hoc adjecto, quòd ipſi pro rata, qua hujuſmodi per eos receptam dictis ementibus reſtituerent in toto vel in parte pecuniam, à ſolutione redituum ſeu cenſuum hujuſmodi reſtitutam pecuniam contingentium liberi forent penitus & immunes. Sed iidem ementes, etiamſi bona, domus, terræ, agri, poſſeſſiones, & hæreditates hujuſmodi proceſſu temporis ad omnimodæ deſtructionis ſive deſolationis reducerentur opprobrium, pecuniam ipſam etiam agendo repetere non valerent. Apud aliquos tamen hæſitationis verſatur ſcrupulus, an hujuſmodi contractus liciti ſint cenſendi. Vnde nonnulli illos uſurarios fore prætendentes, occaſionem quærunt reditus & cenſus hujuſmodi ab eis debitos non ſolvendi. Quare pro parte Epiſcopi & cleri prædictorum, aſſerentium, quòd in talibus hìc emptis cenſibus & reditibus, fructus, reditus & proventus plurium eccleſiarum, monaſteriorum, hoſpitalium, & eccleſiaſticorum beneficiorum civitatis & diœceſis, ac partium prædictarum, necnon ferè omnes quotidianæ diſtributiones, quæ in pleriſque ex eccleſiis ipſis divinis interceſſentibus miniſtrari ſolent, conſiſtere noſcuntur: nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut ſuper his Apoſtolicæ ſedis declarationis oraculum impartiri & adjicere paterna dilectione curaremus. Nos igitur hujuſmodi in hac parte ſupplicationibus inclinati, & factas ex commiſſione felicis recordationis Martini Papæ quinti prædeceſſoris noſtri deſuper examinationem, & ejuſdem prædeceſſoris noſtri declarationem attentius perſtringentes, ſuiſque veſtigiis inhærentes, ad omne ſuper his ambiguitatis tollendum dubium præfatos contractus licitos, jurique conformes, & vendentes eoſdem ad ipſorum ſolutionem cenſuum & redituum, juxta dictorum contractuum tenores (remoto contradictionis obſtaculo) efficaciter teneri auctoritate Apoſtolica præſentium ſerie declaramus. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam noſtræ declarationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum. Datum Romæ apud ſanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, M. CCCCLV. pridie Nonas Maji, pontificatus noſtri Anno primo. Volentes itaque, quòd prædictæ literæ debitum ſortiantur effectum, fraternitati veſtræ per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus vos, vel duo aut unus veſtrûm, per vos vel alium, ſeu alios, dictis præpoſito, decano, capitulo, ac aliis beneficiatis, opportunæ defenſionis præſidio aſſiſtentes, dictaſque literas (ubi & quando, ac quoties expedire videritis) auctoritate noſtra ſolenniter publicantes faciatis, & eadem auctoritate per venditores ſeu debitores redituum & cenſuum hujuſmodi dictis emptoribus, ſeu illis, quibus ipſorum redituum & cenſuum ſolutio præſtanda fuerit, de eiſdem cenſibus & reditibus juxta contractuum & conventionum ſuper his habitorum formam & tenorem, plenam & debitam ſatisfactionem impendi, contradictores verò per cenſuram eccleſiaſticam appellatione poſtpoſita compeſcendo: non obſtante ſi aliquibus communiter vel diviſim à ſe. Apo. indultum exiſtat, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint, per literas Apoſtolicas non facientes plenam & expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujuſmodi mentionem. Datum ut ſuprà.

DE SEPVLTVRIS
TITVLVS VI.
CAP. I.

Corpora defunctorum exenterantes, & ea immaniter decoquentes, ut oſſa à carnibus ſeparata ferant ſepelienda in terram ſuam, ipſo facto ſunt excommunicati.

Bonifacius VIII.

DEteſtandæ feritatis abuſum, quem ex quodam more *a* horribili nonnulli fideles inconſultè proſequuntur, nos piæ intentionis ducti propoſito, ne abuſus prædicti ſævitia ulterius corpora humana dilaceret, menteſque fidelium horrore commoveat, & perturbet auditum, dignè decrevimus abolendum. Præfati namque fideles hujus ſuæ improbandæ utique conſuetudinis vitio intendentes, ſi quiſquam ex eis genere nobilis, vel dignitatis titulo inſignitus, præſertim extra ſuarum partium limites debitum *b* naturæ perſolvat, in ſuis vel alienis remotis partibus ſepultura electa, defuncti corpus ex quodam impiæ pietatis affectu truculenter exenterant, ac illud membratim, vel in fruſta immaniter concidentes, ea ſubſequenter aquis immerſa exponunt ignibus decoquenda. Et tandem (ab oſſibus tegumento carnis excuſſo) eadem ad partes prædictas mittunt ſeu deferunt tumulanda. Quod non ſolùm divinæ majeſtatis conſpectui abominabile plurimum redditur, ſed etiam humanæ conſiderationis obtutibus occurrit vehementiùs abhorrendum. Volentes igitur (prout officii noſtri debitum exigit) illud in hac parte remedium adhibere, per quod tantæ abominationis, tantæque immanitatis & impietatis abuſus penitus deleatur, nec extendatur ad alios: Apoſt. auctoritate ſtatuimus & ordinamus, ut cùm quis cujuſcunque ſtatus aut generis ſeu dignitatis extiterit, in civitatibus, terris, ſeu locis, in quibus catholicæ fidei cultus viget, diem de cætero clauſerit extremum, circa corpora defunctorum hujuſmodi abuſus vel ſimilis nullatenus obſervetur, nec fidelium manus tanta immanitate fœdentur. Sed ut defunctorum corpora ſic impiè ac crudeliter non tractentur, deferantur ad loca, in quibus viventes elegerint ſepeliri, aut in civitate, caſtro, vel loco, ubi deceſſerint, vel loco vicino eccleſiaſticæ ſepulturæ tradantur ad tempus, ita quòd demum incineratis corporibus, aut aliàs ad loca, ubi ſepulturam elegerint, deportentur & ſepeliantur in eis. Si enim ſi prædicti defuncti executor vel executores, aut familiares ejus, ſeu quivis alii cujuſcunque ordinis, conditionis, ſtatus, aut gradus fuerint, etiamſi pontificali dignitate præfulgeant, aliquid contra hujuſmodi noſtri ſtatuti & ordinationis tenorem præſumpſerint attentare, defunctorū corpora ſic inhumaniter & crudeliter pertractãdo, vel faciendo pertractari, excommunicationis ſententiam (quam exnunc in ipſos proferimus) ipſo facto noverint incurſuros: à qua non niſi per Apoſtolicam ſedem (præterquam in mortis articulo) *c* poſſint abſolutionis beneficium obtinere. Et nihilominus ille, cujus corpus ſic inhumanè tractatum fuerit, eccleſiaſtica careat ſepultura. Nulli ergo, &c. Datum Laterani. XI. Cal. Martii, Pont. noſt. Anno 6.

CAP. II.

Super prædicationibus, confeſſionibus & ſepulturis, ponitur hoc cap. ut tollat contentiones, quæ olim erant inter curatos &

a *Al. modo.* b *Mori, eſt naturæ debitum ſolvere.* c *Vide Conc. Trid. Seſſ. 14. c. 7. de caſuum reſervat.*